

ÎNCHEIERE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dina Roșca, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Galinei Goliș către Dina Roșca cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Dina Roșca și menținută hotărârea din 16 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 18 februarie 2016, Galina Goliș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Dinei Roșca, solicitând încasarea datoriei în sumă de 139000 de lei, 11500 de euro, 1000 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

În argumentarea acțiunii, a indicat că începând cu 19 septembrie 2013, Dina Roșca a împrumutat de la Galina Goliș mai multe sume de bani.

Astfel, la 19 septembrie 2013, Roșca Dina a luat cu împrumut de la Goliș Galina 40000 de lei, iar la 28 septembrie 2013, a luat cu împrumut 1000 de dolari SUA, pârâta angajându-se să restituie această datorie până în luna martie 2014.

Pe parcurs pârâta a mai luat cu împrumut 80000 de lei și respectiv 500 de euro, angajându-se să restituie această datorie până la 16 aprilie 2014, inclusiv și suma de 11 000 de euro, pe care s-a obligat să o restituie până la 11 iulie 2014.

La 10 iulie 2014, Roșca Dina a telefonat-o pe Goliș Galina de peste hotarele țării și a rugat-o să achite unei persoane Triboi Grigore o datorie de 19 000 de lei pentru produse alimentare recepționate, bani pe care urma să îi restituie la întoarcere.

Toate sumele date cu împrumut au fost luate de la copii săi care muncesc de mai mulți ani peste hotare.

Pârâta nu și-a onorat obligațiunile asumate și până în prezent nu le-a restituit banii împrumutați, motiv pentru care s-a adresat în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Goliș Galina împotriva Dinei Roșca privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul Dinei Roșca, în beneficiul Galinei Goliș, datoria pe contractele de împrumut din 16 septembrie 2013, 28 septembrie 2013, 16 aprilie 2014, 11 iulie 2014 în sumă de 120 000 (o sută douăzeci mii) de lei, 11 500 (unsprezece mii cinci sute) de euro și 1 000 (una mie) de dolari SUA, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat - 1 000 (una mie) de lei. În rest pretențiile din cererea de chemare în judecată s-au respins, ca fiind neîntemeiate.

S-a încasat din contul Dinei Roșca, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10 096 (zece mii nouăzeci și șase) de lei.

La 27 noiembrie 2017, avocatul Veaceslav Scripnic, în interesele apelantei Dina Roșca, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Galina Goliș să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost respins și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice, iar efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă, cu bună-credință, la locul și la momentul stabilit, a prestației la care acesta s-a obligat.

În speță, s-a stabilit că Goliș Galina, în calitatea sa de împrumutător, și-a onorat obligația sa ce rezultă din prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 01.04.2019), și a dat cu împrumut Dinei Roșca bani în sumă de 120000 de lei, 11 500 de euro și 1 000 de dolari SUA, fapt care se confirmă prin înscrisurile prezentate în original instanței de judecată și anexate la materialele cauzei, pe când, Dina Roșca, în calitatea sa de împrumutat, nu și-a onorat obligația de a restitui banii în condițiile art. 867 alin. (1) Cod civil.

Or, din materialele administrate în cauză, nu rezultă că Dina Roșca a restituit suma împrumutată conform recipiselor din 16 septembrie 2013, 28 septembrie 2013, 16 aprilie 2014 și 11 iulie 2014.

Sub acest aspect, ținând cont de faptul că Dina Roșca nu și-a onorat obligația de restituire a împrumutului față de Goliș Galina, Colegiul civil a considerat că ultima este îndreptățită, în baza normelor de drept material enunțate, să solicite executarea prestației de la Dina Roșca de restituire a împrumuturilor conform înscrisurilor enunțate.

Prin urmare, odată ce a fost stabilit faptul existenței raportului juridic obligațional între părți și faptul neonorării obligației a Dinei Roșca de restituire a împrumutului în mărime de 120 000 de lei, 11 500 de euro și 1 000 de dolari SUA, Colegiul civil a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la necesitatea încasării din contul Dinei Roșca, în beneficiul Galinei Goliș, a sumei împrumutului în mărime de 120 000 de lei, 11 500 de euro și 1 000 de dolari SUA.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în vederea verificării poziției invocate de apelantei întru stabilirea persoanei care ar fi scris recipisele din 16 septembrie 2013, 28 septembrie 2013 și 16 aprilie 2014, care au stat la baza hotărârii contestate, instanța

de apel la cererea apelantei, a dispus efectuarea pe caz a unei expertize (Vol. II, f. d. 207).

După cum s-a stabilit prin Raportul de expertiză nr. 926-931 din 22 mai 2019 (vol.II, f.d. 60), manuscrisele /inclusiv cele cifrice/ care alcătuiesc conținutul textual ale fiecăreia dintre cele trei recipise în litigiu de la numele Roșca Dina /fără număr/, date cu: 16.09.2013, 28.09.2013 și 16.04.2014 - au fost executate de către una și aceeași persoană, și anume de către titulara Roșca Dina (vol.II, f.d. 67).

Prin urmare, Colegiul instanței de apel a constatat a fi eronate argumentele apelantei, precum că unele recipise nu ar fi semnate de ea, iar în acest sens, în ședința de judecată fiind solicitată numirea unei expertize, fapt ce confirmă, de altfel, și faptul transmiterii-primirii banilor, și deci, exclude orice viciu de consimțământ al său la semnarea contractului.

Astfel, instanța de fond just a admis parțial acțiunea depusă de Galina Goliș privind încasarea datoriei, întrucât niciunul din argumentele invocate de apelantă la acest capitol nu și-au găsit confirmare, iar, din lipsă de probatoriu, instanța de fond corect a purces conform prevederilor art. 121 Cod de procedură civilă, care stipulează: instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

La 24.02.2020, Dina Roșca, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că prin aplicarea eronată a normelor de drept material, instanța de apel a conchis greșit ca fiind dovedit raportul obligațional în relațiile dintre Goliș Galina și Roșca Dina, și nu a dat o apreciere tuturor înscrisurilor prezentate de către părți.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 19 noiembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 16 decembrie 2019 (f. d. 107, vol. II), iar recursul a fost declarat la 24 februarie 2020. Date despre recepționarea deciziei contestate la materialele dosarului lipsesc, astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Dina Roșca, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs

se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Dina Roșca, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurente cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurente, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Dina Roșca, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Dina Roșca, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru